

JAARVERSLAG 2008 VAN DE VERENIGING VAN BELANGSTELLENDEN IN DE LAKENHAL

Inleiding

Het jaar 2008 stond in het teken van de viering van het 90-jarig bestaan van de Vereniging van Belangstellenden in De Lakenhal en de Museumnota 2008 van de directeur van De Lakenhal. Beide zaken worden in dit jaarverslag in een aparte paragraaf behandeld.

Verantwoording

Dit jaarverslag is opgesteld door het bestuur. De vorm is enigszins gewijzigd vergeleken met vorige jaren. Het hoofdstuk Bestuursvergaderingen is verdeeld in kleinere paragrafen. Ze geven overigens in dezelfde mate een beeld van de handelingen van het bestuur en de activiteiten van de vereniging en haar leden gedurende het jaar 2008 als anders.

Bestuur

Bestuurssamenstelling:

De heer Dr. J.L.A. Heestermans, voorzitter, aftredend in 2011

De heer Drs. A. Bel, secretaris, aftredend in 2011

De heer Mr. D. Catoen, penningmeester, aftredend 2010

De heer Mr. J.H.F. Schultz van Haegen, aftredend 2011

De heer A.C. Geertsema, aftredend 2010

Mevrouw C.M. van Lieshout, aftredend 2010

Mevrouw Dr. J.G. Kruyt, aftredend 2011

De heer Mr. R.H. Breedveld aftredend 2011

De heer Prof. Dr. P.C.W. Hogendoorn, aftredend 2011

Bestuursvergaderingen

Het bestuur vergaderde in 2008 op 11 februari, 7 april, 1 september en 10 november. Op 6 mei, 28 mei en 1 december waren er drie extra bijeenkomsten met punten die waren blijven liggen.

Op de agenda van de vergaderingen staat sinds jaar en dag een aantal vaste onderwerpen, zoals financiën, het beleid voor en van het verenigingsjaar, berichten uit het museum, activiteiten van en voor de leden, representaties en vertegenwoordigingen. Daarnaast zijn er wisselende actuele zaken die de aandacht verdienen. Dit jaar waren dat onder andere: de viering van het 90-jarig bestaan, de beleidsnota van de directeur van De Lakenhal en de Leidse Podiumdag.

Financiën

Naast de contributies en de giften werd de vereniging - en dus De Lakenhal - verrast door een genereuze bijdrage van één van de leden. Hiermee kan de restauratie van de twee zijvleugels van het drieluik van Cornelis Engebrechtsz mogelijk gemaakt worden. De heer Christiaan Vogelaar, conservator oude kunst, gaf op 19 december voor de schenker en het bestuur uitleg over de problemen die bij de restauratie van zo'n kwetsbaar paneel komen kijken. Als in 2010 de tentoonstelling 'Renaissance in Leiden' gehouden wordt, zal deze restauratie gereed zijn en kan het werk in al zijn glorie tentoongesteld worden.

Beleid

Hoewel het beleid van de vereniging dit jaar niet anders was dan andere jaren, zijn we er niet toegekomen een werk van (kunst)historisch betekenis te verwerven. Het bestuur heeft op dit punt de lijn van het museum gevolgd door voor korte tijd een pas op de plaats te maken. Het beleid is er nu op gericht te gaan sparen voor een aankoop van enige importantie.

In het beleidsplan 2009 is opgenomen dat het bestuur de museumdirectie zal steunen op haar weg naar verzelfstandiging van het museum

Bestuursvergaderingen

Naast de reguliere punten werden enkele interessante zaken besproken en diverse besluiten genomen.

Op de vergadering van 7 april werd besloten actief mee te werken aan de organisatie van de Podiumdag op 8 november en de dag financieel te steunen.

In een extravergadering van 28 mei werd besloten de ledenvergadering voor te stellen het erelidmaatschap toe te kennen aan de oud-directeur van De Lakenhal, mevrouw Jetteke Bolten - Rempt.

De voorzitter, de heer Hans Heestermans, trad toe tot het overlegorgaan dat bestaat uit de voorzitters van de belangrijkste historische verenigingen in Leiden. Het is de bedoeling dat zij met de gemeente overleggen over het behoud van het cultureel erfgoed in de stad.

Op verschillende vergaderingen is gesproken over de mogelijkheid het archief van de vereniging over te brengen naar het Regionaal Archief Leiden. Omdat daarover nog geen overeenstemming bereikt is, blijft het voorlopig in De Lakenhal.

Omdat er noch bij het bestuur, noch bij het museum een overeenkomst bestond die het in bruikleen geven van werken van cultuurhistorische waarde regelt, werd aan het bestuurslid, de heer Mr.R.H. Breedveld, notaris te Leiden, gevraagd een bruikleenovereenkomst op te stellen. Het ontwerp is er en zal in 2009 definitief worden vastgesteld.

Berichten uit het museum

Op bestuursvergaderingen is het gebruikelijk dat de museumdirecteur uitleg geeft van zaken die op dat moment in het museum spelen. De heer Edwin Jacobs bracht ons op de hoogte van zijn managementcontract met de gemeente en zijn beleidsplan voor 2008. Iets daarover vertelde hij aan de belangstellenden tijdens zijn 'Directors talk' op 3 februari. Daar werd duidelijk waarom de directie pas op de plaats wil maken wat het aankoopbeleid betreft. Eerst dient er een duidelijk overzicht te komen van de complete collectie. Om die reden werd er geen 'financieel beroep' op de vereniging gedaan.

De directeur hield het bestuur op de hoogte van de activiteiten die op het programma stonden van het museum in De Lakenhal en in het Scheltemacomplex. Ook een tip van de sluier voor het komende jaar werd opgelicht, zoals de plannen voor de manifestatie Holland Mania en de tentoonstelling in samenwerking met Tate Gallery in Londen over het werk van Theo van Doesburg.

Museumnota 2008

In het voorjaar werd een belangrijk intern document gepubliceerd: de Quick Scan van het museum. Daarin werd De Lakenhal 'tegen het licht' gehouden. Op 6 mei werd het door een delegatie van het bestuur besproken met de opstellers, de heer Jacobs en de heer Peter Berns van het bureau Museum Management. Daarna volgde in het najaar het eerste ontwerp van de 'Museumnota 2008'. Daarover werd op 1 december met het bestuur en de directie gediscussieerd. Tenslotte mondde dit rapport uit in het definitieve document: 'Keuzen maken' over de mogelijke verzelfstandiging van het museum. Het werd 4 december gepubliceerd. Het behandelt het integrale toekomstplan zoals dat aan de gemeente Leiden zal worden aangeboden, min of meer als een conditio sine qua non....

Het bestuur heeft het gewaardeerd dat het bij deze plannen betrokken geweest is.

90-jarig bestaan van de vereniging op 28 oktober 2008

In de loop van het jaar werd duidelijk hoe wij het negentig jarig bestaan van de vereniging wilden vieren. Er werd een draaiboek opgesteld. Er zou een extra-editie van het Lakenhalnieuws komen, we zouden het erelid, mevrouw Hamann, die ter gelegenheid van het tachtig jarig bestaan een boekje gepubliceerd had met de geschiedenis van de vereniging, vragen een vervolg daarop te schrijven. Er zou een expositie – '90 jaar vriendschap' - komen met enkele topstukken die in de loop van de jaren met steun van de vereniging verworven waren.

Al deze plannen werden ten uitvoer gebracht. Het boekje gaf meteen een registratie van de stukken die in het laatste decennium waren aangeschaft. De bijlage in het Lakenhalnieuws nr. 3 die Chantal van Lieshout met Mia van Iterson verzorgd had, zag er mooi en wervend uit!

De dag van de viering werd een groot succes. De genodigden, gasten en leden, werden verwelkomd door de Muziekboot in de Singel, die ons met het luiden van 90 bellen in de stemming bracht. Na de openingstoespraken van de voorzitter en de directeur van het museum konden de genodigden de bijzondere expositie bezoeken. Ondertussen brachten twee sopranen op diverse plaatsen in het museum bekende aria's uit opera's ten gehore. Tot slot was er een feestelijke bijeenkomst.

Leden

Het ledental van de vereniging bedroeg aan het begin van het jaar 648 leden. De vereniging kende 4 ereleden en 1 lid voor het leven. Hoewel we in 2008 50 nieuwe leden konden begroeten, bleef door het overlijden van 4 leden en diverse opzeggingen het ledental steken op 668.

Representatie van het bestuur en activiteiten van de leden en vrijwilligers

Op vele maandagochtenden was het vaste team van vrijwilligers in De Lakenhal te vinden om de post, zoals het Lakenhalnieuws, uitnodigingen voor tentoonstellingen namens het museum en berichten aan de leden te verzorgen. Ook was dit jaar de Knipseldienst ijverig bezig. Het was wel hun laatste jaar en de dames werden door Christiaan Vogelaar op het kerstdiner, waarvoor zij uitgenodigd waren, zeer hartelijk voor hun jarenlange arbeid bedankt.

De tentoonstelling 'Leiden stad van boeken' werd op 21 februari geopend met 'een boekenbal' in Scheltema. Vrijwilligers werden opgeroepen om de audiotour voor de bezoekers van deze tentoonstelling te verzorgen. Als 'beloning' ontvingen zij op 10 april de prachtige catalogus ten geschenke en een buitengewoon interessante rondleiding door mevrouw Jori Zijlmans, conservator Geschiedenis van Leiden.

Naar aanleiding van deze tentoonstelling hield Hans Heestermans op 2 maart voor de leden van de vereniging en andere belangstellenden een lezing over het door hem verzorgde en uitgegeven Leids woordenboek. Op 22 april waren de leden welkom op een avond georganiseerd rondom de botanische aquarellen van Janneke Brinkman. Hans Heestermans leidde de avond in onder de titel 'Maria Sybilla Merian en Linnaeus'; daarna droeg Mieke Lelyveld het gelijknamige gedicht van Bertus Aafjes voor. De avond werd besloten met een interview door Aukelien van Hoytema met Janneke Brinkman.

De Lakenhal organiseerde samen met het museum Boerhaave de tentoonstelling 'Kamerlingh Onnes. Een familie in koude en kunst'. Het was een opvallende happening mede door de gezamenlijke optocht van de genodigden van De Lakenhal naar museum Boerhaave en het daarop volgende feest.

De opening van de tentoonstelling van het beeldende werk van Jan Wolkers op 19 oktober, voorafgaande aan de feestelijke bijeenkomst in Scheltema, werd druk bezocht. Op 16 oktober verzorgde de heer Onno Blom, gastconservator, voor leden van de vereniging een rondleiding over deze tentoonstelling. Deze boeiende avond werd door de aanwezigen zeer gewaardeerd.

Op de discussieavonden rondom Jan Wolkers kwam een redelijk aantal leden af. De avond waarop de heer Jacobs, mevrouw Emily Ansenk, directeur van de Kunsthof, en de aanwezigen van gedachten wisselden over Wolkers' beeldende werk, bereikte een bevredigend niveau.

Er waren het hele jaar door exposities, lezingen, concerten en discussieavonden waarvoor bestuur en leden werden uitgenodigd. Er was voor elk wat wils. En een bezoek aan De Lakenhal bleek weer zeer waardevol te zijn. Deze activiteiten waren voor de leden van onze vereniging vrij toegankelijk, omdat zij door hun lidmaatschapskaart automatisch toegang hadden tot het museum.

Op de openingen en de daaraan verbonden recepties en feestelijke maaltijden was het bestuur steeds vertegenwoordigd.

Interessant was de expositie van de complete Amphora-collectie ter gelegenheid van de viering het 125-jarig bestaan van de Vereniging Rembrandt die ooit de aankoop daarvan mogelijk heeft gemaakt.

Het bestuur was onder andere ook vertegenwoordigd op de opening van de 'Week van de keramiek' op 25 oktober, waar de première plaats vond van de film 'Ravelli, een portret van een keramisch vormgever'.

Veel leden van de vereniging werden gesignaleerd op de studia generalia van de Leidse universiteit die tegelijk met de tentoonstelling 'Leiden Stad van boeken' georganiseerd waren.

Later in het jaar werd een middag georganiseerd waar de vrijwilligers geïnformeerd werden over de komende werkzaamheden in de winkel en in de kelders van het museum om een inventarisatie op te maken van de artikelen van en voor de museumwinkel.

Podiumdag op 8 november 2008

Apart dient gememoreerd te worden dat de vereniging zich heel duidelijk gemanifesteerd heeft op de podiumdag in de Hooglandse kerk tijdens de Dag van de geschiedenis op 8 november. De vereniging leverde voor het organiseren van de Podiumdag zowel de voorzitter in de persoon van Alexander Geertsema, als de secretaris, ons actieve lid Louise Tromp, terwijl namens het bestuur ook Truus Kruyt een actieve bijdrage aan deze dag leverde.

Lakenhalnieuws

De vereniging werd in de redactie van het Lakenhalnieuws, zoals altijd, door Chantal van Lieshout vertegenwoordigd. De extra-editie ter gelegenheid van het 90-jarig bestaan van de vereniging oogstte veel waardering.

Conclusie

De conclusie van dit verslag kan niet anders luiden dan dat het een weerslag is van een dynamisch lustrumjaar, waarin veel activiteiten van en voor de vereniging georganiseerd werden. Er blijkt een hartelijke band te bestaan tussen de leden onderling en het personeel van De Lakenhal die elkaar talloze malen ontmoetten in De Lakenhal of in Scheltema.

De dynamiek en levenskracht van de vereniging moge blijken uit de slotzin van de 'Terugblik' van mevrouw Hamann uit het lustrumboekje: "op naar het 100-jarig bestaan!"